

Kulturutskottets yttrande

1991/92:KrU7y

Statsbidragssystemet för kommunerna

1991/92
KrU7y

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 28 april 1992 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1991/92:150 (kompletteringspropositionen) beträffande bl.a. bilagorna II:1—II:6 jämte eventuella motioner, såvitt propositionen och motionerna rör utskottets beredningsområde.

Del II i propositionen betecknas Kommunal ekonomi. Den innehåller förslag till allmänna riktlinjer för den kommunala ekonomin under åren 1993—1995 och förslag till en omläggning av statsbidragssystemet för kommunerna.

I bilaga II:6 kulturdepartementet bereds riksdagen tillfälle att ta del av vad kulturministern anför om statsbidrag till den regionala kulturverksamheten. Utskottet yttrar sig över propositionen i denna del samt över finansministerns bedömning av slutsatserna i denna (Del II s. 56).

Utskottet noterar att motionärerna bakom motion 1991/92:Fi84 (s) tillstyrker att, som föreslås i propositionen, de här aktuella statsbidragen skall bibehållas. Något formellt yrkande framställs inte i denna del.

Utskottet avger samtidigt härmed yttrande 1991/92:KrU6y till finansutskottet. Yttrandet avser främst vissa budgetfrågor inom kulturutskottets beredningsområde som finansutskottet behandlar med anledning av förslag i kompletteringspropositionen och i motioner som väckts med anledning av denna.

Utskottet

De förslag som läggs fram i del II av kompletteringspropositionen bygger på kommunalekonomiska kommitténs betänkande (SOU 1991:98) Kommunal ekonomi i samhällsekonomisk balans — statsbidrag för ökat handlingsutrymme och nya samarbetsformer.

Enligt utredningsförslaget skall ett antal specialdestinerade statsbidrag avskaffas och ersättas av ett nytt generellt statsbidrag för kommunerna. Följande bidrag på kulturområdet föreslås i utredningsförslaget

ingå i det generella systemet, nämligen bidragen till regional musikverksamhet, regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, regionala museer, regional biblioteksverksamhet och folkbibliotek.

Kulturministern lämnar en kortfattad redovisning för syftet med statsbidragen. Det gemensamma syftet är i första hand att bidra till att ett regionalt nät av kulturinstitutioner byggs upp. Kulturministern anför att i avvaktan på den översyn och utvärdering av formerna för det statliga stödet till kulturen som kommer att genomföras bör det nuvarande systemet inte ändras. Statsbidragen till den regionala kulturverksamheten bör därför behållas i sin nuvarande form. Detta förslag godtas av finansministern (Del II s. 56). Kommitténs förslag i denna del föranleder således inte något förslag till riksdagen.

Kulturutskottet anförde i sitt av riksdagen i denna del godkända betänkande 1991/92:KrU18 (s. 17) att det framstod som uteslutet att utredningsförslaget i här aktuell del skulle kunna genomföras utan att ens en analys av konsekvenserna av förslaget gjorts.

Riksdagen biföll ett förslag i det nämnda utskottsbetänkandet om tillsätandet av en kulturpolitisk utredning. Utredningens huvuduppgift bör vara att utvärdera i vad mån 1974 års kulturpolitiska mål uppfyllts. Därvid bör särskild uppmärksamhet ägnas åt bedömningen av decentraliseringsmålet. I fråga om detta bör beaktas följande, anförde utskottet (s. 10 i angivna betänkande).

Decentraliseringsmålet torde vara det av de kulturpolitiska målen som under de gångna 18 åren tilldragit sig störst uppmärksamhet. Orsaken härtill är att det år 1974 fanns mycket betydande behov av stöd till den regionala utvecklingen på kulturområdet. De statliga insatserna — lika väl som insatserna från huvudmännen — har därefter varit mycket betydande. Ännu kvarstår dock önskemål om insatser av betydande omfattning. Samtidigt föreligger mera övergripande förslag om att specialdestinerade bidrag skall avskaffas. Utskottet tänker härvidlag på föreliggande förslag av kommunalekonomiska kommittén (SOU 1991:98). Enligt utskottets mening behövs en grundläggande analys av bl.a. målformulering och bedömning av ansvarsfördelning innan det kan komma i fråga att man för in kulturstödet i ett generellt system. Av betydelse för bedömningen av decentraliseringsmålet är också de överväganden som görs av regionutredningen (C 1991:09), som bl.a. skall analysera den offentliga verksamhetens regionala uppbyggnad (dir. 1991:31). Som anges i budgetpropositionen (bil. 14 s. 8) är avsikten att utredningen inom kort skall följas upp av en parlamentarisk beredning.

Med hänvisning till den lämnade redovisningen finner kulturutskottet att det inte finns något att erinra mot vad kulturministern anför i propositionen. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att kulturministerns bedömning godtas i regeringsförslaget och att detta därför inte omfattar kulturområdet.

Stockholm den 19 maj 1992

Åke Gustavsson

I beslutet har deltagit: Åke Gustavsson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Elisabeth Fleetwood (m), Hugo Hegeland (m), Berit Oscarsson (s), Stina Gustavsson (c), Anders Nilsson (s), Göran Åstrand (m), Leo Persson (s), Rose-Marie Frebran (kds), Anne Sörensen (nyd), Ingegerd Sahlström (s), Björn Kaaling (s), Monica Widnemark (s) och Carl-Johan Wilson (fp).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Elisabeth Persson (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

